

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันแนวความคิดด้านการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง เนื่องจากผลการบริหารที่ผ่านมาที่รัฐกำหนดบทบาทการบริหารในรูปแบบการรวมอำนาจไว้ในส่วนกลาง ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง จึงได้เกิดข้อพิพาทกวีวิจารณ์กันอย่างแพร่หลายในการบริหารภาครัฐที่ไม่ให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ด้วยเหตุนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการตัดสินใจการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงาน บริหารบุคคล บริหารการเงินและการคลังได้ด้วยตัวเอง (สำนักงานงบประมาณ. 2544 : 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 9 มาตรา 282 กำหนดให้รัฐจะต้องให้ความอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นและมาตรา 283 กำหนดไว้ว่า ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ย่อมมีสิทธิได้รับจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำเท่าที่จำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศโดยรวม ทั้งนี้ จะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้มิได้ (กองราชการส่วนตำบล กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. 2541 : 76-77)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มี

โอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหา และการสนองตอบความต้องการของตนเอง โดยการไปมีบทบาท หรือมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง (Political participation) หรือที่เรียกกันว่าปกครองตนเอง (Local self government) ตามระบอบประชาธิปไตย องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ชนบทมากที่สุด (อุทัย หิรัญโต. 2523 : 5-6)

แต่ตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ถึงแม้ประชาชนจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การกระจายอำนาจค่อนข้างถูกต้อง ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและ แก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และมีความต้องการที่จะใช้สิทธิในการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นก็ตาม แต่การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาและสนองตอบ ความต้องการของชุมชนระดับตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ปิยะนุช เงินคล้าย. 2540 : 245)

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งขององค์การก็คือปัญหาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้น ผู้บริหารไม่ควรละเลยความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน เพราะผู้ปฏิบัติงานเป็นหัวใจสำคัญ ที่จะผลักดันภารกิจทั้งหลายขององค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ การที่บุคคลจะสามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสามารถขององค์การที่จะสร้างขวัญกำลังใจเพื่อเป็นการกระตุ้นหรือจูงใจให้คนในองค์การมีความสามารถ หรือจะกล่าว อีกนัยหนึ่งได้ว่า ถ้าบุคคลใดมีแรงจูงใจการปฏิบัติงานสูงก็แสดงว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีจุดมุ่งหมาย ในชีวิต มีความคล่องแคล่วว่องไวในการทำงาน ไม่อยู่นิ่งเฉยชาและจะสามารถปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพสูง ในทางตรงกันข้ามองค์การใดที่มีบุคลากร ไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ก็จะมีผลทำให้การปฏิบัติงานล่าช้าลง งานจะดำเนิน ไปอย่างไม่ราบรื่น ความรับผิดชอบต่อ งานหรือผลสำเร็จก็จะขาดไป ระดับการปฏิบัติงานจะลดต่ำลง และการปฏิบัติงานในหน้าที่ ก็จะเฉื่อยชาลงทุกที นอกจากนี้บุคลากรเหล่านั้น ยังขาดความจงรักภักดีต่อองค์กรนั้น ๆ ด้วย ดังนั้นการส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการทำงานให้สูงขึ้น จะช่วยลดปัญหา การออกจากงาน การขาดงาน การเบื่องานของผู้ทำงานได้ (เสนาะ ตีเขาวี. 2546 : 8)

การที่บุคคลจะยินยอมทำงานที่ได้รับมอบหมายก็เนื่องจากบุคคลนั้นมีแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายหรือที่ปฏิบัติ ซึ่งแรงจูงใจในงานเป็นที่ยอมรับกันว่า มีความสำคัญมากประการหนึ่งในการทำงาน ที่จะช่วยให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี ที่สุด ประหยัดที่สุดและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะบุคคลนั้นจะปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียรยิ่งขึ้น ให้ความเวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้นและตั้งใจทำงานด้วยความกระตือรือร้น

อุตสาหกรรมวิริยะ ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลไม่มีแรงจูงใจในการทำงานที่ปฏิบัติงานลดต่ำลง ความรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงานจะหมดไป การปฏิบัติหน้าที่จะเฉื่อยชาลงทุกทีและจะทำให้ประสิทธิภาพของงานด้อยลง ในที่สุด (แวนด์เคอซอน. 2518 : 80)

พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็น การบริการด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านวิชาการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ต่างต้องการกำลังใจในการทำงาน เพื่อเป็นแรงผลักดัน และกระตุ้นให้ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ หรือเติมบรรยากาศภายในองค์กรให้เกิดความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายในองค์กร ทำงานเป็นทีม มีความไว้วางใจกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับพนักงาน และระหว่างเพื่อนร่วมงาน หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารมีประสบการณ์ และไหวพริบก็จะสามารถพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพในหลาย ๆ ด้าน เช่น มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพราะได้รับแรงจูงใจจาก ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารขององค์กร จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเจ้าหน้าที่หรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือ และบริการประชาชนอย่างมีคุณภาพนั้น การสร้าง แรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยปรุงแต่งสภาพจิตใจของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตำแหน่งบุคลากร โดยตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติของพนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยมีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยจะได้นำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาศักยภาพของพนักงานส่วนตำบลในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษา ประเภทพนักงาน แตกต่างกัน

สมมุติฐานการวิจัย

1. พนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
2. พนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษา ประเภทพนักงาน แตกต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการวิจัยตามทฤษฎี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยจูงใจ และปัจจัยค้ำจุนของเฮร์เบอร์ก (Herzberg, Bornard and synderman. 1959 : 113-115) ดังนี้

1.1 ปัจจัยจูงใจ (Motivation factors) ประกอบด้วย

- 1.1.1 ความสำเร็จของงาน (Achievement)
- 1.1.2 การยอมรับนับถือ (Recognition)
- 1.1.3 ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ (Advancement)
- 1.1.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility)
- 1.1.5 ลักษณะของงาน (Work itself)

1.2 ปัจจัยค้ำจุน (Maintainance factors) ประกอบด้วย

- 1.2.1 นโยบายและการบริหาร (Policy and administration)
- 1.2.2 การปกครองบังคับบัญชา (Supervision)
- 1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal relations)
- 1.2.4 สภาพแวดล้อมในการทำงาน (Working conditions)
- 1.2.5 เงินเดือนและผลประโยชน์เกี่ยวกับ (Salary and fringe benefit)

2. ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานส่วนตำบล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 13 แห่ง รวม 247 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม. 2549 : 3)

3. กลุ่มตัวอย่าง (Samples) เนื่องจากผู้วิจัยประสงค์จะทำการศึกษาแรงจูงใจจากความคิดเห็นของพนักงานทั้งหมดจึงใช้ประชากรทั้งหมด จำนวน 247 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. ตัวแปร

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่คุณลักษณะของพนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จำแนกเป็น

4.1.1 ระดับการศึกษา

- 1) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือ ปวช.
- 2) ระดับอนุปริญญาหรือ ปวส.
- 3) ปริญญาตรีขึ้นไป

4.1.2 ประเภทพนักงาน

- 1) พนักงานส่วนตำบล
- 2) ลูกจ้างประจำ
- 3) พนักงานจ้างตามภารกิจ

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยจูงใจและปัจจัยค้ำจุนตามทฤษฎีของเฮอริเบอร์ค

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีคำนิยามศัพท์หรือคำจำกัดความที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะประกอบด้วย

1. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

2. พนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

3. พนักงานส่วนตำบล หมายถึง พนักงานส่วนตำบลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนขององค์การบริหารส่วนตำบล และจากเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนของรัฐบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลนำมาจัดเป็นเงินเดือน

4. ลูกจ้างประจำ หมายถึง ลูกจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง ที่จ้างไว้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะประจำ โดยไม่มีกำหนดเวลาการจ้างตามอัตราและจำนวนที่กำหนดไว้ และรับเงินค่าจ้างจากงบประมาณหมวดค่าจ้างประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือหมวดเงินอุดหนุนของรัฐบาลด้วย

5. พนักงานจ้างตามภารกิจ หมายถึง พนักงานจ้างที่มีลักษณะงานเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนการทำงานของพนักงานส่วนตำบล หรืองานที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะบุคคล

6. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความต้องการความสำเร็จของงาน การยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบงาน ลักษณะของงาน นโยบายและการบริหาร การปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สภาพแวดล้อมในการทำงาน เงินเดือนและผลประโยชน์เกี่ยวกับของพนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

7. ความสำเร็จของงาน หมายถึง งานที่ปฏิบัติประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้ มีความภาคภูมิใจในงานที่ปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ และผลการปฏิบัติงานในแต่ละเรื่องมีคุณภาพ

8. การยอมรับนับถือ หมายถึง ผู้บังคับบัญชายอมรับและเชื่อถือในความรู้ความสามารถ ผู้บังคับบัญชายอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เสนอในที่ประชุมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญและชมเชยต่อผลสำเร็จในงาน

9. ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง งานในหน้าที่ทำให้มีโอกาสที่จะเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนหน่วยงานมีความเป็นธรรม ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

10. **ความรับผิดชอบ** หมายถึง ความรับผิดชอบงานที่ตรงกับความสนใจและความถนัดปริมาณงานที่รับผิดชอบมีความเหมาะสม ได้รับมอบหมายให้มีอำนาจในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

11. **ลักษณะงาน** หมายถึง งานที่ปฏิบัติอยู่ท้าทายและส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ลักษณะของงานที่รับผิดชอบอยู่มีการแบ่งขอบข่ายงานที่ชัดเจน งานที่รับผิดชอบเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่

12. **นโยบายและการบริหาร** หมายถึง นโยบายและแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานมีความชัดเจน นโยบายการบริหารของหน่วยงานง่ายต่อการนำไปปฏิบัติสายการบังคับบัญชาที่จัดอย่างถูกต้องเหมาะสม มีความชัดเจนของการสั่งการและมอบหมายงานของผู้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาของท่านเอาใจใส่ตรวจตราการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

13. **การปกครองบังคับบัญชา** หมายถึง ผู้บังคับบัญชามีความรู้ความสามารถในการบริหารเป็นอย่างดี ผู้บังคับบัญชามีกิริยาสุภาพนุ่มนวล เมื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานมีโอกาสที่จะพบและปรึกษาหารือผู้บังคับบัญชาได้อย่างสะดวก ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานให้อิสระในการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานกล้าตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง

14. **ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล** หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชากับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเป็นไปด้วยดี เพื่อนร่วมงานมีความจริงใจต่อกัน ในหน่วยงานมีการทำงานเป็นทีม ผู้บังคับบัญชาวางตัวน่าเลื่อมใส ศรัทธา เป็นกันเองและเข้าใจผู้อื่น

15. **สภาพแวดล้อมในการทำงาน** หมายถึง หน่วยงานมีอาคารสถานที่และห้องปฏิบัติงานที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีพร้อมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน หน่วยงานมีการจัดห้องทำงานเป็นสัดส่วน หน่วยงานมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมในการปฏิบัติงาน การเดินทางไปปฏิบัติงานมีความสะดวก

16. **เงินเดือนและผลประโยชน์เกื้อกูล** เงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมกับปริมาณงานและความรับผิดชอบ เงินเดือนที่ได้รับเพียงพอกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (เบี้ยเลี้ยง) ที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการด้านต่าง ๆ มีความสะดวกและรวดเร็ว สภาพบ้านพักที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีความมั่นคงและปลอดภัย เหมาะแก่การพักอาศัย หลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ตามหลักสูตรต่าง ๆ มีความเที่ยงตรงและยุติธรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อเสนอเกี่ยวกับแรงจูงใจการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและปรับปรุงการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลให้สูงขึ้น
2. เป็นแนวทางในการทำวิจัยด้านการวางแผนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ต่อไป
3. ได้ทราบระดับแรงจูงใจการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พร้อมทั้งผลการเปรียบเทียบข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจของพนักงานที่มีระดับการศึกษา และประเภทพนักงานแตกต่างกัน